

بررسی تاثیر زعفران بر علائم سندرم ترک در بیماران تحت درمان نگهدارنده متادون در شهرستان سبزوار در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴

محمد نعمت‌شاهی^۱، عاطفه اسدی^{۱*}، الهام بهنام‌طلب^۲، محبوبه نعمت‌شاهی^۴

^۱ استادیار گروه بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار؛ 09151737407mn@gmail.com

^۲ پزشک عمومی، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار؛ a.asadi.mm.1384@gmail.com

^۳ mph مدیریت و اصلاحات نظام سلامت؛ elhambehnam@gmail.com

^۴ متخصص پزشکی اجتماعی (مشاور آمار)؛ mahnematshahi@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: وابستگی به مواد مخدر یکی از مشکلات بزرگ در سراسر دنیاست. داروهای مختلفی جهت ترک مخدرها و درمان علائم ناشی از آن پیشنهاد شده است. مطالعات مختلف روی حیوانات دیگر نشان داده که داروهای گیاهی برخلاف داروهای شیمیایی مانند متادون که نارسایی کبد و مشکلات قلبی ایجاد می‌کنند، اثرات مفید و سمیت پایینی دارند و در ترک اعتیاد به مواد مخدر موثر هستند. از جمله این گیاهان دارویی، گیاه زعفران می‌باشد که با توجه به مکانیسم مشابه متادون روی عدم بازجذب سروتونین، می‌تواند در کاهش علائم ترک کمک کنند. هدف از این مطالعه، کاهش دوز روزانه متادون و کاهش عوارض جانبی ناشی از مصرف متادون با استفاده از مصرف زعفران به صورت مکمل می‌باشد.

روش بررسی: این مطالعه، کارآزمایی بالینی بوده و روی ۴۴ نفر از مراجعین مراکز ترک اعتیاد شهرستان سبزوار در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴ انجام گرفت. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده، از بین مراجعین به مراکز ترک اعتیاد شهرستان سبزوار که در مرحله ثبات درمان (به مدت چند ماه بود که دوز ثابت متادون استفاده می‌کردند) انتخاب شدند. گروه مداخله تحت درمان شربت متادون و کپسول خود ساخته زعفران (در هر کپسول زعفران، ۳۰ میلی‌گرم پودر زعفران ریخته شد) و گروه شاهد تحت درمان شربت متادون و پلاسبو (که از نظر رنگ و اندازه شبیه کپسول زعفران بود) قرار گرفتند. آنالیز به کمک نرم افزار SPSS 20 انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که استفاده از زعفران و متادون باعث کاهش علائم سندرم ترک اعتیاد می‌شود. همچنین، زعفران در مقایسه با متادون در کاهش علائم سندرم ترک اعتیاد موثر بود ($p < 0,001$).

نتیجه‌گیری: بررسی واحدهای مورد پژوهش نشان داد علائم سندرم ترک در بیماران تحت درمان نگهدارنده اعتیاد با زعفران کاهش می‌یابد. لذا استفاده از زعفران در کاهش علائم سندرم ترک در مراکز MMT توصیه می‌شود. بنابراین می‌توان از زعفران همراه با متادون جهت کاهش علائم سندرم ترک اعتیاد استفاده کرد.

کلمات کلیدی: کپسول زعفران، متادون، علائم ترک اعتیاد.

مقدمه

امروزه مکانیسم‌ها و عوامل اصلی مغز که با وابستگی به اوپیوئیدها ارتباط دارند، تا حدود زیادی شناخته شده‌اند. یکی از مهم‌ترین مسیرهای مرتبط با وابستگی دارویی، مسیر دوپامینی مزوکورتیکولیمبیک است که نقش اصلی و مهمی را در

^۱ - عاطفه اسدی - a.asadi.mm.1384@gmail.com